

Frumvarp til laga

um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum

Frá mennta- og menningarmálaráðherra.

1. gr.

Markmið

Markmið laga þessara er að tryggja að einstaklingar sem ferðast á milli landa evrópska efnahagssambandsins og dvelja þar tímabundið geti nýtt sér áskrift að stafrænu efni sem þeir hafa í sínu heimalandi.

2. gr.

Lögfesting

Á eftir 53. gr. í höfundalögum, nr. 73/1972, með áorðnum breytingum, kemur ný grein, 53. gr. a, svohljóðandi:

Ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum, eins og þau voru tekin upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, skulu hafa lagagildi hér á landi með þeim aðlögunum sem leiðir af ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 158/2018 frá 6. júlí 2018.

Reglugerðin og ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar eru prentuð sem fylgiskjal með lögum þessum.

3. gr.

Gildistaka

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 2018.

Fylgiskjal I

REGLUGERÐ EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS (ESB) 2017/1128

frá 14. júní 2017

um flytjanleika efnisveitubjónustu á Netinu yfir landamæri á innri markaðnum

EVRÓPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HAFU,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins, einkum 114. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins,

eftir að hafa lagt drög að lagagerð fyrir þjóðþingin,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar Evrópusambandsins⁽¹⁾,með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽²⁾,í samræmi við almenna lagasetningarmedferð ⁽³⁾,*og að teknu tilliti til eftirfarandi:*

- 1) Greiður aðgangur í gervöllu Sambandinu að efnisveitubjónustu á Netinu, sem er löglega veitt neytendum í búsetuaðildarríki þeirra, er mikilvægur fyrir snurðulausa starfsemi innri markaðarins og fyrir skilvirka beitingu meginreglnanna um frjálsta för fólks og frjálsta þjónustustarfsemi. Þar sem innri markaðurinn myndar svæði án innri landamæra, sem byggist m.a. á frjálstri för fólks og frjálstri þjónustustarfsemi, er nauðsynlegt að tryggja að neytendur geti notað flytjanlega efnisveitubjónustu á Netinu sem veitir aðgang að efni eins og tónlist, leikjum, kvikmyndum, skemmtidagskrám eða íþróttaviðburðum, ekki aðeins í búsetuaðildarríki þeirra heldur einnig þegar þeir eru tímabundið staddir í öðru aðildarríki vegna tómstunda, ferðalaga, viðskiptaferða eða hreyfanleika vegna náms. Þess vegna ætti í slíkum tilvikum að eyða hindrunum sem hamla aðgangi að og notkun á slíkri efnisveitubjónustu á Netinu.
- 2) Sú tæknipróun sem hefur leitt til útbreiðslu færanlegs búnaðar eins og fartölva, spjaldtölva og snjallsíma auðveldar æ meir notkun efnisveitubjónustu á Netinu með því að veita aðgang að henni án tillits til þess hvar neytendur eru staddir. Krafa neytenda um aðgang að efni og nýjungum í efnisveitubjónustu er stöðugt vaxandi, ekki aðeins í búsetuaðildarríki þeirra heldur einnig þegar þeir eru tímabundið staddir í öðru aðildarríki.
- 3) Neytendur taka í síauknum mæli þátt í sammingsbundnu fyrirkomulagi með þjónustuveitendum um efnisveitubjónustu á Netinu. Samt sem áður hafa neytendur, sem eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu, oft ekki aðgang að og not af efnisveitubjónustu á Netinu sem þeir hafa öðlast rétt til aðgangs að og notkunar á með löglegum hætti í búsetuaðildarríki sínu.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB C 264, 20.7.2016, bls. 86.

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 240, 1.7.2006, bls. 72.

⁽³⁾ Afstaða Evrópuþingsins frá 18. maí 2017 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindunum) og ákvörðun ráðsins frá 8. júní 2017.

- 4) Nokkrar hindranir eru í vegi fyrir því að neytendum, sem eru tímabundið í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu, sé veitt efnisveitubjónusta á Netinu. Tiltekin þjónusta á Netinu er t.d. að veita aðgang að efni eins og tónlist, leikjum, kvikmyndum eða skemmtidagskrám sem eru verndaðar með höfundarrétti eða skyldum réttindum samkvæmt lögum Sambandsins. Sem stendur er munur milli geira á hindrunum á því að efnisveitubjónusta á Netinu sé flytjanleg yfir landamæri. Hindranirnar stafa af því að réttindi til þess að flytja efni sem er verndað af höfundarrétti eða skyldum réttindum, s.s. hljóð- og myndmiðlaverk, eru oft bundin leyfi fyrir tiltekin landsvæði, og því að veitendur efnisveitubjónustu á Netinu gætu kosið að þjóna einungis tilteknum mörkuðum.
- 5) Sama gildir um efni á borð við íþróttaviðburði, sem er ekki verndað af höfundarrétti eða skyldum réttindum samkvæmt lögum Sambandsins en gæti notið verndar af höfundarrétti eða skyldum réttindum samkvæmt landslögum eða annari sérstakri landslöggiöf, og sem skipuleggjendur slíkra viðburða veita einnig oft leyfi fyrir eða þeir sem veita efnisveitubjónustu á Netinu bjóða á tilteknu landsvæði. Útsendingar útvarpsfyrirtækja á slíku efni eru einnig verndaðar af skyldum réttindum sem hafa verið samræmd á vettvangi Sambandsins. Enn fremur fela útsendingar slíks efnis oft í sér höfundarréttarvarin atriði, t.d. tónlist, byrjunar- eða lokaskot myndbands eða myndræna útfærslu. Einnig hafa tilteknir þættir útsendinga slíks efnis, einkum þeir sem tengjast útsendingum atburða sem hafa mikla þýðingu fyrir samfélagið ásamt stuttum fréttapáttum um viðburði sem vekja mikinn áhuga meðal almennings, verið samræmdir með tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2010/13/ESB ⁽¹⁾. Að lokum felur hljóð- og myndmiðlunarþjónusta í skilningi tilskipunar 2010/13/ESB í sér þjónustu sem veitir aðgang að efni á borð við íþróttaviðburði, fréttir eða fréttatengda þætti.
- 6) Efnisveitubjónusta á Netinu er í sívaxandi mæli markaðssett í pakka þar sem efni, sem ekki er verndað af höfundarrétti eða skyldum réttindum, er ekki aðgreinanlegt frá efni sem er verndað af höfundarrétti eða skyldum réttindum án þess að það dragi verulega úr gildi þjónustunnar sem neytendum er veitt. Þetta á einkum við þegar um er að ræða áskriftarefni eins og íþróttaviðburði eða aðra viðburði sem neytendur hafa mikinn áhuga á. Til þess að gera þeim sem veita efnisveitubjónustu á Netinu kleift að gefa neytendum fullan aðgang að efnisveitubjónustu sinni á Netinu þegar neytendur eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu, er nauðsynlegt að þessi reglugerð taki einnig til slíks efnis sem efnisveitubjónusta á Netinu notar og að hún gildi því um hljóð- og myndmiðlunarþjónustu í skilningi tilskipunar 2010/13/ESB jafnt og útsendinga útvarpsfyrirtækja í heild sinni.
- 7) Réttindi er varða verk sem eru vernduð af höfundarrétti og efni sem er verndað af skyldum réttindum („verk og annað verndað efni“) er samræmt m.a. í tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 96/9/EB ⁽²⁾, 2001/29/EB ⁽³⁾, 2006/115/EB ⁽⁴⁾ og 2009/24/EB ⁽⁵⁾. Ákvæði alþjóðasamninga á sviði höfundarréttar og skyldra réttinda sem Sambandið hefur gert, einkum samnings Alþjóðviðskiptastofnunarinnar um hugverkarétt í viðskiptum sem fylgir með sem 1. viðauki C við samninginn um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar frá 15. apríl 1994, samnings Alþjóðahugverkastofnunarinnar um höfundarrétt frá 20. desember 1996 og samnings Alþjóðahugverkastofnunarinnar um flutning og hljóðrit frá 20. desember 1996, með áorðnum breytingum, eru óaðskiljanlegur hluti réttarkerfis Sambandsins. Lög Sambandsins ætti, eftir því sem mögulegt er, að túlka með þeim hætti að þau samræmist reglum þjóðaréttar.
- 8) Nauðsynlegt er að þeir sem veita efnisveitubjónustu og nota verk eða annað verndað efni, s.s. bækur, hljóð- og myndmiðlaverk, tónlistarupptök eða útsendingar, hafi rétt til að nota slíkt efni fyrir viðkomandi landsvæði.
- 9) Til þess að þeir sem veita efnisveitubjónustu á Netinu geti sent efni sem er verndað af höfundarrétti eða skyldum réttindum þarf heimild viðkomandi réttshafa, t.d. höfunda, listflytjenda, framleiðenda eða útvarpsfyrirtækja að því er varðar efni sem felst í útsendingunni. Þetta á jafnt við þegar slíkar útsendingar fara fram í þeim tilgangi að gera neytanda kleift að hala niður efni til þess að nota efnisveitubjónustu á Netinu.

⁽¹⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2010/13/ESB frá 10. mars 2010 um samræmingu tiltekinna ákvæða í lögum og stjórnslufyrirmælum í aðildarríkjunum um hljóð- og myndmiðlunarþjónustu (tilskipun um hljóð- og myndmiðlunarþjónustu) (Stjtíð. ESB L 95, 15.4.2010, bls. 1).

⁽²⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 96/9/EB frá 11. mars 1996 um lögverndun gagnagrunna (Stjtíð. EB L 77, 27.3.1996, bls. 20).

⁽³⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/29/EB frá 22. maí 2001 um samræmingu tiltekinna þátta höfundaréttar og skyldra réttinda í upplýsingasamfélaginu (Stjtíð. EB L 167, 22.6.2001, bls. 10).

⁽⁴⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/115/EB frá 12. desember 2006 um leigu- og útlánsrétt og önnur tiltekin réttindi, tengd höfundarrétti, á sviði hugverkaréttar (Stjtíð. ESB L 376, 27.12.2006, bls. 28).

⁽⁵⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/24/EB frá 23. apríl 2009 um lögvernd fyrir tölvuforrit (Stjtíð. ESB L 111, 5.5.2009, bls. 16).

- 10) Ekki er alltaf hægt að fá leyfi fyrir viðkomandi réttindum, einkum þegar réttindi á efni eru veitt sem einkaleyfi. Til þess að tryggja að svæðisbundnum réttindum sé fylgt skilmerkilega skuldbinda þeir sem veita efnisveituþjónustu á Netinu sig oft til þess, í leyfissamningum sínum við rétthafa, þ.m.t. útvarpsfyrirtæki eða skipuleggjendur viðburða, að koma í veg fyrir að áskrifendur þeirra hafi aðgang að og geti notað þjónustuna utan landsvæðisins sem þjónustuleyfið gildir um. Með slíkum samningsbundnum takmörkunum sem lagðar eru á þjónustuveitendur er þess krafist að þeir geri ráðstafanir eins og að neita að veita aðgang að þjónustu sinni frá IP-vistfangi sem er staðsett utan viðkomandi landsvæðis. Þess vegna er eina af hindrunum á því að efnisveituþjónusta á Netinu sé flytjanleg yfir landamæri, að finna í samningunum sem gerðir eru milli þeirra sem veita efnisveituþjónustu á Netinu og áskrifenda þeirra, sem endurspeglar ákvæði um svæðisbundnar takmarkanir í samningum sem gerðir eru milli þessara þjónustuveitenda og rétthafa.
- 11) Taka ætti tillit til dómaframkvæmdar Evrópuþingsmálsins þegar vega á verndun hugverkaréttinda á mótum því mannfrelsi sem tryggt er með sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins.
- 12) Því er markmiðið með þessari reglugerð að aðlaga samræmda lagarammann um höfundarrétt og skyld réttindi og að koma á sameiginlegri nálgun við að veita áskrifendum efnisveituþjónustu á Netinu, sem eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu, með því að losa um hindranir á því að hægt sé að flytja efnisveituþjónustu á Netinu, sem veitt er löglega, yfir landamæri. Þessi reglugerð ætti að tryggja að efnisveituþjónusta á Netinu í öllum viðkomandi geirum sé flytjanleg yfir landamæri og þar með veita neytendum frekari úrræði um löglegan aðgang að efni á Netinu án þess að það hafi áhrif á hátt verndarstig sem er tryggt af höfundarrétti og skyldum réttindum í Sambandinu, án þess að breyta núverandi fordæmum um leyfisveitingar, s.s. veitingu leyfa sem eru bundin við landsvæði, og án þess að hafa áhrif á það fjármögnunarfyrirkomulag sem fyrir er. Aðgreina ætti hugtakið „flytjanleiki efnisveituþjónustu á Netinu yfir landamæri“ frá hugtakinu „aðgangur neytenda að efnisveituþjónustu á Netinu yfir landamæri sem veitt er í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki“, sem þessi reglugerð tekur ekki til.
- 13) Með tilliti til þess að fyrir hendi eru löggæringar Sambandsins á sviði skattlagningar er nauðsynlegt að undanskilja skattamál frá gildissviði þessarar reglugerðar. Því ætti þessi reglugerð ekki að hafa áhrif á beitingu ákvæða sem tengjast skattlagningu.
- 14) Í þessari reglugerð eru skilgreind nokkur hugtök sem eru nauðsynleg fyrir beitingu hennar, þ.m.t. búsetuaðildarríki. Búsetuaðildarríki ætti að ákvarða með tilliti til markmiða þessarar reglugerðar og nauðsynjar þess að tryggja samræmda beitingu hennar í Sambandinu. Skilgreining á búsetuaðildarríki felur í sér að áskrifandinn hefur fasta og varanlega búsetu í því aðildarríki. Veitandi efnisveituþjónustu á Netinu, sem hefur sannprófað búsetuaðildarríkið í samræmi við þessa reglugerð, ætti að geta gengið út frá því, að því er varðar þessa reglugerð, að búsetuaðildarríkið sem sannprófað var, sé eina búsetuaðildarríki áskrifandans. Þjónustuveitendur ætti ekki að þurfa að ganga úr skugga um hvort áskrifendur þeirra séu einnig áskrifendur efnisveituþjónustu á Netinu í öðru aðildarríki.
- 15) Þessi reglugerð ætti að gilda um efnisveituþjónustu á Netinu sem þjónustuveitendur, eftir að hafa fengið viðeigandi réttindi frá rétthöfum á tilteknu landsvæði, veita áskrifendum sínum á grundvelli samnings, með einhverjum hætti, þ.m.t. streymi, niðurhali, með hugbúnaði eða einhverri annarri tækni sem leyfir notkun á efninu. Að því er varðar þessa reglugerð ætti að líta svo á að hugtakið „samningur“ taki til sérhvers samnings milli þjónustuveitanda og áskrifanda, þ.m.t. sérhvert samkomulag þar sem áskrifandinn samþykkir skilmála og skilyrði þjónustuveitandans um veitingu efnisveituþjónustu á Netinu, hvort heldur er gegn greiðslu eða ekki. Ekki ætti að líta á skráningu til að fá tilkynningar um efni eða einfaldlega samþykki á HTML-smygildum sem samning um veitingu efnisveituþjónustu á Netinu að því er varðar þessa reglugerð.
- 16) Þessi reglugerð ætti ekki að taka til þjónusta á Netinu sem er ekki hljóð- og myndmiðlunarþjónusta í skilningi tilskipunar 2010/13/ESB og sem notar verk, annað verndað efni eða útsendingar útvarpsfyrirtækja aðeins til stuðnings. Slík þjónusta tekur til vefsetra sem nota verk eða annað verndað efni sem er aðeins til stuðnings, t.d. myndveitingar eða tónlist sem er notuð sem bakgrunnur, þar sem helsti tilgangurinn með slíkum vefsetrum er m.a. sala á vörum.
- 17) Þessi reglugerð ætti aðeins að gilda um efnisveituþjónustu á Netinu sem áskrifendur hafa aðgang að í reynd og geta notað í búsetuaðildarríki sínu án þess að vera takmarkaðir við tiltekna staðsetningu, þar sem ekki er rétt að krefjast þess að veitendur efnisveituþjónustu á Netinu, sem bjóða ekki flytjanlega efnisveituþjónustu á Netinu í búsetuaðildarríki áskrifanda, bjóði slíka þjónustu yfir landamæri.

- 18) Þessi reglugerð ætti að gilda um efnisveitubjónustu á Netinu sem er veitt gegn greiðslu. Veitendur slíkrar þjónustu eru í aðstöðu til að sannprófa búsetuaðildarríki áskrifenda sinna. Líta ætti svo á að réttur til að nota efnisveitubjónustu á Netinu sé fenginn gegn greiðslu, hvort heldur greitt er beint til veitanda efnisveitubjónustunnar eða annars aðila, s.s. þjónustuveitanda sem býður pakka sem sameinar rafræna fjarskiptaþjónustu og efnisveitubjónustu á Netinu sem annar þjónustuveitandi rekur. Að því er varðar þessa reglugerð ætti ekki að líta á skyldubundið gjald fyrir útvarpsþjónustu í almannapágu sem greiðslu fyrir efnisveitubjónustu á Netinu.
- 19) Veitendur efnisveitubjónustu á Netinu ættu ekki að leggja viðbótargjöld á áskrifendur sína fyrir að veita þeim efnisveitubjónustu sem er flytjanleg yfir landamæri í samræmi við þessa reglugerð. Þó er mögulegt að til þess að fá aðgang að og nota efnisveitubjónustu á Netinu í aðildarríkjum öðrum en búsetuaðildarríki þeirra, gætu áskrifendur þurft að greiða gjöld til rekstraraðila rafrænna fjarskiptaneta sem eru notuð til þess að fá aðgang að slíkri þjónustu.
- 20) Veitendur efnisveitubjónustu á Netinu, sem er veitt án þess að greitt sé fyrir, sannprófa venjulega ekki búsetuaðildarríki áskrifenda sinna. Ef gildissvið þessarar reglugerðir tæki til slíkrar efnisveitubjónustu á Netinu myndi það fela í sér meiriháttar breytingu á því hvornig þessi þjónusta er veitt og fela í sér óhóflegan kostnað. Að undanskilja þessa þjónustu gildissviði þessarar reglugerðar þýddi þó að veitendur þessarar þjónustu myndu ekki geta nýtt sér það lagalega fyrirkomulag sem kveðið er á um í þessari reglugerð og sem gerir veitendum efnisveitubjónustu á Netinu kleift að bjóða slíka þjónustu sem væri flytjanleg yfir landamæri, jafnvel þegar þeir ákveða að fjárfesta í leiðum sem gera þeim kleift að sannprófa búsetuaðildarríki áskrifendanna. Til samræmis við það ættu veitendur efnisveitubjónustu á Netinu, sem veita hana án þess að fá greitt fyrir, að geta valið að falla undir gildissvið þessarar reglugerðar svo fremi að þeir uppfylli kröfurnar um sannprófun á búsetuaðildarríki áskrifenda sinna. Ef slíkir veitendur nýta sér þann valkost ættu þeir að uppfylla sömu skuldbindingar og lagðar eru á veitendur efnisveitubjónustu á Netinu sem veitt er gegn greiðslu samkvæmt þessari reglugerð. Enn fremur ættu þeir að tilkynna áskrifendum sínum, viðkomandi handhöfum höfundarréttar og skyldra réttinda og viðkomandi handhöfum annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu um þá ákvörðun sína að nýta þennan valkost tímanlega. Setja mætti þessar upplýsingar á vefsíðu þjónustuveitandans.
- 21) Til þess að tryggja flytjanleika efnisveitubjónustu á Netinu yfir landamæri er nauðsynlegt að krefjast þess af veitendum þjónustunnar, sem þessi reglugerð tekur til, að þeir veiti áskrifendum möguleika á að nota slíka þjónustu í aðildarríki þar sem þeir eru staddir tímabundið með sama hætti og í búsetuaðildarríki sínu. Áskrifendur ættu að hafa aðgang að efnisveitubjónustu á Netinu sem býður sama efni fyrir sömu tegundir og sama fjölda tækja, fyrir sama fjölda notenda og með sams konar virkni og er í boði í búsetuaðildarríki þeirra. Nauðsynlegt er að skuldbindingin um að veita efnisveitubjónustu á Netinu sem er flytjanleg yfir landamæri sé skyldubundin og því ættu aðilarnir ekki að geta undanskilið hana, vikið frá henni eða breytt inntaki hennar. Sérhverja aðgerð þjónustuveitanda, sem kemur í veg fyrir að áskrifendur hafi aðgang að þjónustunni eða geti notað hana þegar þeir eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu, t.d. takmörkun á virkni þjónustunnar eða gæðum afhendingar, ber að líta á sem verið sé að sniðganga skuldbindinguna um að veita efnisveitubjónustu á Netinu sem er flytjanleg yfir landamæri og brjóta þar með gegn þessari reglugerð.
- 22) Krafa um að veiting efnisveitubjónustu til áskrifenda, sem tímabundið eru staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu, sé af sömu gæðum og í búsetuaðildarríkinu, gæti haft í för með sér háan kostnað fyrir þá sem veita efnisveitubjónustu á Netinu og þegar upp er staðið einnig fyrir áskrifendur. Því er ekki rétt að krefjast þess í þessari reglugerð að þjónustuveitendur tryggi að gæði veitingar slíkrar þjónustu séu meiri en þau gæði sem fást gegnum staðbundinn Netaðgang sem áskrifandi velur þegar hann er tímabundið staddur í öðru aðildarríki. Í slíkum tilvikum ætti þjónustuveitandinn ekki að bera ábyrgð á því ef þjónustan sem er veitt er af lakari gæðum. Samt sem áður, ef þjónustuveitandinn ábyrgist gagnert tiltekin gæði afhendingar til áskrifenda þegar þeir eru tímabundið staddir í öðru aðildarríki, ætti hann að vera bundinn af þeirri ábyrgðaryfirlýsingu. Á grundvelli upplýsinga sem þjónustuveitandinn hefur yfir að ráða ætti hann að veita áskrifendum sínum upplýsingar fyrir fram um gæði afhendingar efnisveitubjónustu á Netinu í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki þeirra, einkum að gæði afhendingar gætu verið frábrugðin þeim gæðum sem fást í búsetuaðildarríkinu. Þjónustuveitandinn ætti ekki að vera skuldbundinn til að leita upplýsinga með virkum hætti um gæði afhendingar á þjónustu í aðildarríkjum öðrum en búsetuaðildarríki áskrifandans. Viðeigandi upplýsingar mætti setja á vefsíðu þjónustuveitandans.

- 23) Til þess að tryggja að þeir sem veita efnisveitubjónustu á Netinu, sem þessi reglugerð tekur til, uppfylli þá skuldbindingu að þjónustan sé flytjanleg yfir landamæri án þess að þeir þurfi að öðlast viðkomandi réttindi í öðru aðildarríki, er nauðsynlegt að mæla fyrir um að þessir þjónustuveitendur ættu ætíð rétt á að veita áskrifendum slíka þjónustu þegar þeir eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu. Þetta ætti að ná fram að ganga með því að fastsetja að veiting, aðgangur og notkun slíkrar efnisveitubjónustu á Netinu teljist fara fram í búsetuaðildarríki áskrifandans. Þetta lagalega fyrirkomulag ætti að gilda í þeim eina tilgangi að tryggja að efnisveitubjónusta á Netinu sé flytjanleg yfir landamæri. Efnisveitubjónusta á Netinu ætti að teljast löglega veitt ef bæði þjónustan og efnið er veitt með löglegum hætti í búsetuaðildarríkinu. Þessi reglugerð og einkum lagalega fyrirkomulagið sem felur í sér að veiting, aðgangur að og notkun á efnisveitubjónustu á Netinu telst fara fram í búsetuaðildarríki áskrifandans kemur ekki í veg fyrir að þjónustuveitandi veiti áskrifanda viðbótaraðgang og notkun á efni sem veitandinn býður með löglegum hætti í aðildarríkinu þar sem áskrifandinn er staddur tímabundið.
- 24) Með tilliti til leyfisveitingar á höfundarrétti eða skyldum réttindum felur lagalega fyrirkomulagið, sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð, í sér að viðkomandi aðgerðir til eftirgerðar, miðlunar til almennings og veiting aðgangs að verkum og öðru vernduðu efni, ásamt gerð útdráttar eða endurnýtingu í tengslum við gagnagrunna sem njóta verndar samkvæmt sinnar tegundar rétti, sem fer fram þegar þjónustan er veitt áskrifendum þegar þeir eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu, ættu að teljast fara fram í búsetuaðildarríki áskrifendanna. Veitendur efnisveitubjónustu á Netinu, sem þessi reglugerð tekur til, ættu því að teljast framkvæma slíkar aðgerðir á grundvelli viðkomandi leyfa frá hlutadeigandi réttihöfum fyrir búsetuaðildarríki áskrifenda þeirra. Þegar þjónustuveitendur eiga rétt á aðgerðum til að miðla til almennings eða til eftirgerðar í búsetuaðildarríki áskrifenda sinna á grundvelli leyfis frá hlutadeigandi réttihöfum, ættu áskrifendur, sem eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu, að geta haft aðgang að og nýtt sér þjónustuna og ef nauðsyn krefur, ráðast í hvers kyns viðeigandi afritunaraðgerðir, s.s.niðurhal, sem þeir ættu rétt á í búsetuaðildarríki sínu. Efnisveitubjónusta á Netinu sem þjónustuveitendur veita áskrifendum sem tímabundið eru staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu og aðgangur slíkra áskrifenda að og notkun á slíkri þjónustu í samræmi við þessa reglugerð ætti ekki að teljast brot á höfundarrétti eða skyldum réttindum eða hverjum öðrum réttindum sem tengjast veitingu, aðgangi að og notkun á efnisveitubjónustu á Netinu.
- 25) Þeir sem veita efnisveitubjónustu á Netinu og þessi reglugerð tekur til ættu ekki að bera ábyrgð á brotum á hvers kyns sammingsákvæðum sem brjóta í bága við skuldbindinguna um að veita áskrifendum möguleika á að nota slíka þjónustu í því aðildarríki þar sem þeir eru staddir tímabundið. Því ættu ákvæði í samningum, sem eru til þess fallin að banna eða takmarka flutning slíkrar efnisveitubjónustu á Netinu yfir landamæri, ekki að vera framfylgjanleg. Ekki ætti að leyfa þjónustuveitendum og handhöfum réttinda, sem varða veitingu efnisveitubjónustu á Netinu, að sniðganga beitingu þessarar reglugerðar með því að velja að lög þriðja lands gildi í samningum þeirra á milli. Sama ætti að gilda um samninga sem gerðir eru milli þjónustuveitenda og áskrifenda.
- 26) Þessi reglugerð ætti að gera áskrifendum kleift að njóta efnisveitubjónustu á Netinu sem þeir eru áskrifendur að í búsetuaðildarríki sínu þegar þeir eru tímabundið staddir í öðru aðildarríki. Áskrifendur ættu aðeins að hafa möguleika á að njóta flytjanleika efnisveitubjónustu á Netinu yfir landamæri ef þeir hafa fasta búsetu í aðildarríki Sambandsins. Þessi reglugerð ætti því að skylda þá sem veita efnisveitubjónustu á Netinu til að nota sanngjarnar, hóflegar og skilvirkar leiðir til þess að sannprófa búsetuaðildarríki áskrifenda sinna. Í því skyni ættu þjónustuveitendur að nota sannprófunaraðferðir sem eru skráðar í þessari reglugerð. Þetta útilokar ekki samkomulag milli þjónustuveitenda og rétthafa um þessar sannprófunaraðferðir innan ramma þessarar reglugerðar. Markmiðið með skránni er að skapa réttarvissu að því er varðar sannprófunaraðferðir sem þjónustuveitendur munu beita auk þess að takmarka skerðingu á réttindum áskrifenda til friðhelgi einkalífs. Í hverju tilviki ætti að taka tillit til skilvirkni og meðalhófs tiltekinnar sannprófunaraðferðar í viðkomandi aðildarríki og fyrir tiltekna tegund efnisveitubjónustu á Netinu. Þjónustuveitendur ættu að styðjast við tvenns konar sannprófunaraðferðir nema sannprófa megi búsetuaðildarríki áskrifandans með nægilegri vissu á grundvelli einnar sannprófunaraðferðar. Í tilvikum þar sem þjónustuveitandinn hefur réttmætar ástæður til að efast um búsetuaðildarríki áskrifandans ætti hann að geta endurtekið sannprófun á búsetuaðildarríki áskrifandans. Þjónustuveitandinn ætti að gera nauðsynlegar tæknilegar og skipulagslegar ráðstafanir, sem krafist er samkvæmt gildandi reglum um gagnavernd, varðandi vinnslu persónuupplýsinga sem er safnað í því skyni að sannprófa búsetuaðildarríki áskrifandans samkvæmt þessari reglugerð. Dæmi um slíkar ráðstafanir fela í sér að einstaklingunum séu veittar gagnsæjar upplýsingar um þær aðferðir sem eru notaðar við sannprófunina og tilgang hennar, ásamt viðeigandi öryggisráðstöfunum.

- 27) Í því skyni að sannprófa búsetuaðildarríki áskrifandans ætti veitandi efnisveitubjónustu á Netinu að styðjast við, ef hægt er, upplýsingar sem þjónustuveitandinn hefur undir höndum, s.s. upplýsingar fyrir reikningagerð. Að því er varðar samninga sem eru gerðir fyrir þann dag sem þessi reglugerð kemur til framkvæmda og að því er varðar sannprófunina sem gerð er við endurnýjun samnings ætti þjónustuveitandanum aðeins að vera heimilt að biðja áskrifandann um að veita nauðsynlegar upplýsingar til að sannprófa búsetuaðildarríki hans þegar ekki er hægt að ákvarða það á grundvelli þeirra upplýsinga sem þjónustuveitandinn hefur þegar undir höndum.
- 28) Athugun á IP-vistfangi sem fer fram samkvæmt þessari reglugerð ætti að fara fram í samræmi við tilskipanir Evrópuþingsins og ráðsins 95/46/EB ⁽¹⁾ og 2002/58/EB ⁽²⁾. Auk þess er það, að því er varðar sannprófun á búsetuaðildarríki áskrifandans, ekki nákvæm staðsetning áskrifandans sem máli skiptir heldur fremur aðildarríkið þar sem áskrifandinn notar aðgang að þjónustunni. Til samræmis við það ætti hvorki að safna né vinna upplýsingar um nákvæma staðsetningu áskrifandans eða aðrar persónuupplýsingar um hann í því skyni. Þegar þjónustuveitandinn hefur réttmætar efasemdir um búsetuaðildarríki áskrifandans og kannar IP-vistfang til að staðfesta búsetuaðildarríkið, ætti eini tilgangurinn með slíkum athugunum að vera sá að komast að því hvort áskrifandinn fer inn á eða notar efnisveitubjónustuna á Netinu innan eða utan búsetuaðildarríkisins. Í slíkum tilvikum ætti því aðeins að safna gögnum sem koma fram við athugun á IP-vistfangi í tvíundarformi og í samræmi við gildandi reglur um gagnavernd. Þjónustuveitandinn ætti ekki að fara fram yfir það upplýsingastig.
- 29) Handhafi höfundarréttar, skyldra réttinda eða annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu ætti áfram að geta notið samningsfrelsis til að leyfa veitingu, aðgang og notkun á slíku efni samkvæmt þessari reglugerð án þess að sannprófa búsetuaðildarríkið. Þetta getur sérstaklega átt við á sviði tónlistar og rafréttis. Sérhverjum réttihafa ætti að vera frjálst að taka slíkar ákvarðanir þegar hann gerir samninga við þá sem veita efnisveitubjónustu á Netinu. Samningar milli þjónustuveitenda og réttihafa ættu ekki að takmarka möguleika réttihafa á að afturkalla slíkt leyfi að því tilskildu að hann tilkynni það þjónustuveitandanum með sanngjörnum fyrirvara. Leyfi sem einstakur réttihafi veitir leysir sem slíkt ekki þjónustuveitandann undan þeirri skyldu að sannprófa búsetuaðildarríki áskrifandans. Einungis í tilvikum þar sem allir handhafar höfundarréttar, skyldra réttinda eða annarra réttinda á efni sem þjónustuveitandinn notar, ákveða að leyfa veitingu, aðgang að og notkun á efni sínu án sannprófunar á búsetuaðildarríki áskrifandans, ætti skuldbindingin um sannprófun ekki að gilda og nota ætti samninginn milli þjónustuveitandans og áskrifandans um efnisveitubjónustu á Netinu til að ákvarða búsetuaðildarríki þess síðarnefnda. Allir aðrir þættir þessarar reglugerðar ættu áfram að gilda í slíkum tilvikum.
- 30) Í þessari reglugerð eru grundvallarréttindi virt og þeim meginreglum fylgt sem viðurkenndar eru í sáttmála Evrópusambandsins um grundvallarréttindi („sáttmálinn“). Til samræmis við það ætti að túlka og beita þessari reglugerð í samræmi við þessi réttindi og meginreglur, einkum um friðhelgi einkalífs og fjölskyldu, réttinn til verndar persónuupplýsingum, réttinn til tjáningarfrelsis, frelsis til atvinnurekstrar, sem og eignarréttar, þ.m.t. hugverkaréttar. Við vinnslu allra persónuupplýsinga samkvæmt þessari reglugerð ætti að virða grundvallarréttindi, þ.m.t. réttinn til friðhelgi einkalífs og fjölskyldu og réttinn til verndar persónuupplýsingum skv. 7. og 8. gr. sáttmálans, og nauðsynlegt er að slík vinnsla sé í samræmi við tilskipanir 95/46/EB og 2002/58/EB. Einkum ættu veitendur efnisveitubjónustu á Netinu að tryggja að öll vinnsla persónuupplýsinga samkvæmt þessari reglugerð sé nauðsynleg, réttmæt og hæfi viðkomandi tilgangi. Þegar sannvottun áskrifanda nægir til þess að veita þjónustuna ætti ekki að þurfa að auðkenna áskrifandann. Þjónustuveitandinn ætti ekki að geyma gögn, sem er safnað samkvæmt þessari reglugerð í því skyni að sannprófa búsetuaðildarríkið, lengur en nauðsyn krefur til að ljúka slíkri sannprófun. Slíkum gögnum ætti að eyða tafarlaust og varanlega eftir að sannprófun er lokið. Þetta er þó með fyrirvara um geymslu gagna sem var safnað í öðrum lögætum tilgangi, með fyrirvara um gildandi reglur um gagnavernd, þ.m.t. reglur um geymslu viðkomandi gagna.

(1) Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 95/46/EB frá 24. október 1995 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga (Stjtið. EB L 281, 23.11.1995, bls. 31). Tilskipun 95/46/EB fellur úr gildi 25. maí 2018 og í hennar stað kemur, og tekur gildi, reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/679 frá 27. apríl 2016 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga og niðurfellingu tilskipunar 95/46/EB (almenna persónuverndarreglugerðin) (Stjtið. ESB L 119, 4.5.2016, bls. 1).

(2) Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/58/EB frá 12. júlí 2002 um vinnslu persónuupplýsinga og um verndun einkalífs á sviði rafrænna fjarskipta (tilskipun um friðhelgi einkalífsins og rafræn fjarskipti) (Stjtið. EB L 201, 31.7.2002, bls. 37).

- 31) Samningar um leyfisveitingu á efni eru venjulega gerðir til tiltölulega langs tíma. Af þessum sökum og til þess að tryggja að allir neytendur sem eru búsettir innan Sambandsins geti notið efnisveituþjónustu á Netinu, sem hægt er að flytja yfir landamæri, á jafnréttisgrundvelli varðandi tíma og án nokkurrar ótilhlýðilegrar tafar ætti þessi reglugerð einnig að gilda um samninga sem voru gerðir og réttindi sem voru áunnin fyrir þann dag sem hún tók gildi ef þessir samningar og þessi réttindi tengjast flytjanleika efnisveituþjónustu á Netinu yfir landamæri sem er veitt eftir þann dag. Slík beiting þessarar reglugerðar er einnig nauðsynleg til þess að tryggja jöfn samkeppniskeyrði fyrir veitendur efnisveituþjónustu á Netinu sem þessi reglugerð tekur til og starfa á innri markaðnum, einkum fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki, með því að gera þjónustuveitendum, sem hafa gert samninga við rétthafa til langs tíma, kleift að bjóða áskrifendum sínum þjónustu sem er flytjanleg yfir landamæri án tillits til þess hvort þjónustuveitandinn getur samið að nýju um slíka samninga. Enn fremur ætti beiting þessarar reglugerðar að tryggja, að þegar þjónustuveitendur gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að hægt sé að flytja þjónustuna yfir landamæri, geti þeir boðið flytjanlega þjónustu er varðar allt efni þeirra á Netinu. Þetta ætti einnig að gilda um veitendur efnisveituþjónustu á Netinu sem bjóða pakka sem sameinar rafræna fjarskiptaþjónustu og efnisveituþjónustu á Netinu. Að síðustu ættu, með slíkri beitingu þessarar reglugerðar, rétthafar ekki heldur að þurfa að endursemjja um fyrirliggjandi leyfissamninga til að þjónustuveitendur geti boðið þjónustu sem er flytjanleg yfir landamæri.
- 32) Til samræmis við það, þar sem þessi reglugerð mun gilda um einhverja samninga sem gerðir eru, og réttindi áunnin, fyrir þann dag sem hún kemur til framkvæmda, er einnig rétt að kveða á um hæfilegan frest milli gildistöðudags þessarar reglugerðar og þess dags sem hún kemur til framkvæmda til þess að gera rétthöfum og veitendum efnisveituþjónustu á Netinu sem þessi reglugerð tekur til kleift að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að aðlagast nýrri stöðu, auk þess að gera þjónustuveitendum kleift að breyta notendaskilmálum þjónustu sinnar. Breytingar á skilmálum um notkun efnisveituþjónustu á Netinu, þegar hún er boðin í pakka sem sameinar rafræna fjarskiptaþjónustu og efnisveituþjónustu á Netinu, sem eru eingöngu gerðar til þess að uppfylla kröfur þessarar reglugerðar, ættu ekki að veita áskrifendum neinn rétt, samkvæmt landslögum sem lögleiða regluramma um rafræn fjarskiptanet og -þjónustu, til að segja upp samningum sínum um að fá veitta slíka rafræna fjarskiptaþjónustu.
- 33) Með þessari reglugerð er miðað að því að bæta samkeppnishæfni með því að efla nýsköpun í efnisveituþjónustu á Netinu og laða að fleiri neytendum. Þessi reglugerð ætti ekki að hafa áhrif á beitingu samkeppnisreglna, einkum 101. og 102. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins. Reglurnar sem kveðið er á um í reglugerð þessari, skal ekki nota til að hamla samkeppni með einhverjum hætti sem er í andstöðu við sáttmálann.
- 34) Þessi reglugerð ætti ekki að hafa áhrif á beitingu tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2014/26/ESB⁽¹⁾, einkum III. bálk. Þessi reglugerð er í samræmi við það markmið að auðvelda löglegan aðgang að efni sem er verndað af höfundarrétti eða skyldum réttindum ásamt þjónustu sem tengist því.
- 35) Til þess að ná því markmiði að tryggja flytjanleika efnisveituþjónustu á Netinu yfir landamæri í Sambandinu er rétt að samþykkja reglugerð sem gildir í aðildarríkjunum án frekari lögfestingar. Þetta er nauðsynlegt til að tryggja samræmda beitingu reglna sem gilda um flytjanleika yfir landamæri í öllum aðildarríkjum og jafnframt gildistöku þeirra á sama tíma að því er varðar alla efnisveituþjónustu á Netinu. Einungis reglugerð tryggir þá réttarvissu sem er nauðsynleg til þess að neytendur njóti til fulls ávinnings af slíkum flytjanleika yfir landamæri alls staðar í Sambandinu.
- 36) Þar eð aðildarríkin geta ekki fyllilega náð markmiði þessarar reglugerðar, þ.e. aðlögun lagaramma svo að flytjanleg efnisveituþjónusta á Netinu yfir landamæri verði veitt í Sambandinu, og því verður betur náð á vettvangi Sambandsins vegna umfangs þess og áhrifa, er Sambandinu heimilt að samþykkja ráðstafanir í samræmi við nálægðarregluna eins og kveðið er á um í 5. gr. sáttmálans um Evrópusambandið. Í samræmi við meðalhófsregluna, eins og hún er sett fram í þeirri grein, er ekki gengið lengra en nauðsyn krefur í þessari reglugerð til að ná þessu markmiði. Einkum hefur þessi reglugerð ekki veruleg áhrif á hvernig veitt er leyfi fyrir réttindum og skuldbindur ekki rétthafa og þjónustuveitendur til að endursemjja um samninga. Enn fremur er með reglugerð þessari ekki krafist að þjónustuveitendur geri ráðstafanir til að tryggja gæði afhendingar efnisveituþjónustu á Netinu utan búsetuaðildarríkis áskrifendanna. Að síðustu gildir þessi reglugerð ekki um veitendur sem bjóða efnisveituþjónustu á Netinu án greiðslu og sem nýta ekki þann valkost að heimila að þjónustu þeirra sé flytjanleg yfir landamæri. Af þeim sökum hefur hún ekki óhóflegan kostnað í för með sér.

(¹) Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/26/ESB frá 26. febrúar 2014 um sameiginlega umsýslu höfundarréttar og skyldra réttinda og leyfisveitingar yfir landamæri vegna netnotkunar á tónverkum á innri markaðnum (Stj tíð. L 84, 20.3.2014, bls. 72).

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Efni og gildissvið

1. Með þessari reglugerð er innleidd sameiginleg nálgun í Sambandinu gagnvart efnisveituþjónustu á Netinu, sem er flytjanleg yfir landamæri, með því að tryggja að áskrifendur flytjanlegrar efnisveituþjónustu á Netinu, sem er veitt í búsetuaðildarríki þeirra með löglegum hætti, geti notað þjónustuna þegar þeir eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu.
2. Reglugerð þessi gildir ekki um skattamál.

2. gr.

Skilgreiningar

Í reglugerð þessari er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- 1) „áskrifandi“: sérhver neytandi sem á grundvelli samnings um að fá veitta efnisveituþjónustu á Netinu hjá þjónustuveitanda, hvort heldur er gegn greiðslu eða án greiðslu, eigi rétt á aðgangi að og notkun á slíkri þjónustu í búsetuaðildarríkinu,
- 2) „neytandi“: einstaklingur sem, að því er varðar samninga sem þessi reglugerð nær til, kemur fram í tilgangi sem liggur utan við atvinnugrein, fyrirtæki, iðn eða sérgrein þess einstaklings,
- 3) „búsetuaðildarríki“: aðildarríkið, ákvarðað á grundvelli 5. gr., þar sem áskrifandinn hefur fasta og varanlega búsetu,
- 4) „tímabundið staddur í aðildarríki“: það að dvelja í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki til skamms tíma,
- 5) „efnisveituþjónusta á Netinu“: þjónusta, sem er skilgreind í 56. og 57. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins, sem þjónustuveitandi veitir áskrifendum með löglegum hætti í búsetuaðildarríki þeirra, með skilmálum sem gagnkvæmt samkomulag er um og á Netinu, sem er flytjanleg og er:
 - i. hljóð- og myndmiðlunarþjónusta, eins og hún er skilgreind í a-lið 1. gr. tilskipunar 2010/13/ESB, eða
 - ii. þjónusta sem felst aðallega í veitingu aðgangs og notkun á verkum, öðru vernduðu efni eða flutningi útvarpsfyrirtækja, hvort heldur er línulega eða eftir pöntun,
- 6) „flytjanleg“: eiginleiki efnisveituþjónustu á Netinu þar sem áskrifendur geta með góðum árangri haft aðgang að og notað efnisveituþjónustu á Netinu í búsetuaðildarríki sínu án þess að takmarkast af tiltekinni staðsetningu.

3. gr.

Skuldbinding um að sjá til þess að efnisveituþjónusta á Netinu sé flytjanleg yfir landamæri

1. Veitandi efnisveituþjónustu á Netinu sem veitt er gegn greiðslu skal gera áskrifanda, sem er tímabundið staddur í aðildarríki, kleift að fá aðgang að efnisveituþjónustunni á Netinu og nota hana á sama hátt og í búsetuaðildarríki hans, þ.m.t. með því að veita aðgang að sama efni, fyrir sömu tegundir og sama fjölda tækja, fyrir sama fjölda notenda og með sams konar virkni.
2. Þjónustuveitandinn skal ekki leggja viðbótargjöld á áskrifandann fyrir aðgang að og not af efnisveituþjónustu á Netinu skv. 1. mgr.
3. Skuldbindingin, sem er sett fram í 1. mgr., skal ekki taka til neins konar gæðakrafna, sem gilda um veitingu efnisveituþjónustu á Netinu, sem þjónustuveitandinn skal uppfylla þegar hann veitir þjónustuna í búsetuaðildarríkinu, nema þjónustuveitandinn og áskrifandinn hafa sérstaklega gert samkomulag um annað.

Þjónustuveitandinn skal ekki grípa til aðgerða til að draga úr gæðum afhendingar efnisveituþjónustu á Netinu þegar hann veitir slíka þjónustu í samræmi við 1. mgr.

4. Þjónustuveitandinn skal, á grundvelli upplýsinga sem hann hefur undir höndum, veita áskrifandanum upplýsingar er varða gæði efnisveitubjónustunnar á Netinu sem veitt er í samræmi við 1. mgr. Upplýsingarnar skulu veittar áskrifandanum áður en efnisveitubjónustan er veitt á Netinu í samræmi við 1. mgr. og með aðferðum sem eru fullnægjandi og hóflegar.

4. gr.

Staðsetning veitingar, aðgangs að og notkunar á efnisveitubjónustu á Netinu

Efnisveitubjónusta á Netinu, samkvæmt þessari reglugerð, sem er veitt áskrifanda sem er tímabundið staddur í aðildarríki, ásamt aðgangi áskrifandans að þjónustunni og notkun á henni skal aðeins teljast fara fram í búsetuaðildarríki áskrifandans.

5. gr.

Sannprófun á búsetuaðildarríki

1. Við gerð og endurnýjun samnings um veitingu efnisveitubjónustu á Netinu gegn greiðslu skal þjónustuveitandinn sannprófa búsetuaðildarríki áskrifandans með því að nota ekki fleiri en tvær af eftirfarandi sannprófunaraðferðum og skal hann tryggja að þær séu sanngjarnar, hóflegar og skilvirkar:

- a) kennivottorð, rafræna auðkenningu, einkum slíka sem fellur undir rafræna auðkenningarskipan sem tilkynnt er um í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 910/2014 ⁽¹⁾ eða önnur gild persónuskilríki sem staðfesta búsetuaðildarríki áskrifandans,
- b) upplýsingar um greiðslufyrirkomulag, s.s. bankareikning eða kredit- eða debetkortsúmer áskrifandans,
- c) uppsetningarstað aðgangskassa, afruglara eða svipaðs tækis sem er notað til að veita áskrifandanum þjónustu,
- d) greiðslu áskrifandans á leyfisgjaldi fyrir aðra þjónustu sem veitt er í aðildarríkinu, t.d. útvarpsþjónustu í almannafágu,
- e) þjónustusamning fyrir Net eða síma eða álíka samning sem tengir áskrifandann við aðildarríkið,
- f) skráningu á staðbundnum kjörskrá ef viðkomandi upplýsingar eru aðgengilegar öllum,
- g) greiðslu staðbundinna skatta ef viðkomandi upplýsingar eru aðgengilegar öllum,
- h) veitustofnanareikning áskrifandans sem tengir hann við aðildarríkið,
- i) heimilisfang eða pósthfang sem reikningar áskrifandans eru sendir til,
- j) yfirlýsingu áskrifandans sem staðfestir heimilisfang hans í aðildarríkinu,
- k) athugun á IP-vistfangi til að sannreyna aðildarríkið þar sem áskrifandinn hefur aðgang að efnisveitubjónustunni á Netinu.

Sannprófunaraðferðirnar sem koma fram í i- til k-lið skal eingöngu nota ásamt einni sannprófunaraðferð samkvæmt a- til h-lið nema pósthfang skv. i-lið sé innfalið í opinberum skráum sem eru aðgengilegar öllum.

2. Ef þjónustuaðilinn hefur réttmætar efasemdir um búsetuaðildarríki áskrifandans á gildistíma samningsins um veitingu efnisveitubjónustu á Netinu getur þjónustuveitandinn endurtekið sannprófunina um búsetuaðildarríki áskrifandans í samræmi við 1. mgr. Í slíkum tilvikum má þó nota sannprófunaraðferðina í k-lið sem einu leiðina. Gögnum, sem leiðir af því að notuð er sannprófunaraðferð samkvæmt k-lið, skal eingöngu safnað í tvíundarformi.

(¹) Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 910/2014 frá 23. júlí 2014 um rafræna auðkenningu og traustþjónustu fyrir rafræn viðskipti á innri markaðinum og um niðurfellingu á tilskipun 1999/93/EB (Stjtið. ESB L 257, 28.8.2014, bls. 73).

3. Þjónustuveitandanum er heimilt að fara fram á að áskrifandinn veiti nauðsynlegar upplýsingar til að ákvarða búsetuaðildarríki áskrifandans í samræmi við 1. og 2. mgr. Ef áskrifandinn leggur ekki fram þessar upplýsingar með þeim afleiðingum að þjónustuveitandinn getur ekki sannreynt búsetuaðildarríki áskrifandans skal þjónustuveitandinn ekki, á grundvelli þessarar reglugerðar, veita áskrifandanum möguleika á að fá aðgang að og nota efnisveitubjónustuna á Netinu þegar hann er tímabundið staðsettur í aðildarríki.

4. Handhafar höfundarréttar eða skyldra réttinda eða handhafar hvers kyns annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu geta leyft veitingu á efni þeirra, aðgang að því og notkun á því samkvæmt þessari reglugerð án þess að ganga úr skugga um búsetuaðildarríkið. Í slíkum tilvikum skal samningurinn milli þjónustuveitandans og áskrifandans um að veita honum efnisveitubjónustu nægja til að ákvarða búsetuaðildarríki áskrifandans.

Handhafar höfundarréttar eða skyldra réttinda eða handhafar annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu skulu hafa heimild til að afturkalla veitt leyfi samkvæmt fyrstu undirgrein ef þeir gefa þjónustuveitandanum hæfilegan fyrirvara.

5. Samningurinn milli þjónustuveitandans og handhafa höfundarréttar eða skyldra réttinda eða þeirra sem eru handhafar annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu skal ekki takmarka möguleika slíkra handhafa réttinda til að afturkalla heimildina sem um getur í 4. mgr.

6. gr.

Efnisveitubjónusta á Netinu sem er flytjanleg yfir landamæri án greiðslu

1. Sá sem veitir efnisveitubjónustu á Netinu án þess að fá greitt fyrir getur ákveðið að veita áskrifendum sem eru tímabundið staddir í aðildarríki möguleika á að hafa aðgang að og nota efnisveitubjónustuna á Netinu með því skilyrði að veitandinn sannreyni búsetuaðildarríki áskrifandans í samræmi við þessa reglugerð.

2. Þjónustuveitandinn skal tilkynna áskrifendum sínum, viðkomandi handhöfum höfundarréttar og skyldra réttinda og viðkomandi handhöfum hvers kyns annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu um ákvörðun sína um að veita efnisveitubjónustu á Netinu í samræmi við 1. mgr. áður en þjónustan er veitt. Upplýsingarnar skulu veittar með aðferðum sem eru fullnægjandi og hóflegar.

3. Þessi reglugerð skal gilda um veitendur efnisveitubjónustu á Netinu í samræmi við 1. mgr.

7. gr.

Samningsákvæði

1. Hvers kyns samningsákvæði, m.a. milli veitenda efnisveitubjónustu á Netinu og handhafa höfundarréttar eða skyldra réttinda eða handhafa hvers kyns annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu, ásamt samningsákvæðum milli veitenda og áskrifenda þeirra, sem brjóta í bága við þessa reglugerð, þ.m.t. þau sem banna að efnisveitubjónusta á Netinu sé flytjanleg yfir landamæri eða takmarka slíkan flutning við tiltekið tímabil, skulu ófullnustuhæf.

2. Þessi reglugerð skal gilda óháð gildandi lögum um samninga sem gerðir eru milli veitenda efnisveitubjónustu á Netinu og handhafa höfundarréttar eða skyldra réttinda eða þeirra sem eru handhafar hvers kyns annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu, eða samninga sem gerðir eru milli slíkra veitenda og áskrifenda þeirra.

8. gr.

Vernd persónuupplýsinga

1. Vinnsla persónuupplýsinga sem framkvæmd er innan ramma þessarar reglugerðar, þ.m.t. einkum að því er varðar sannprófun á búsetuaðildarríki áskrifandans skv. 5. gr., skal fara fram í samræmi við tilskipanir 95/46/EB og 2002/58/EB. Einkum skal beiting sannprófunaraðferða í samræmi við 5. gr. og hvers kyns vinnsla persónuupplýsinga samkvæmt þessari reglugerð takmarkast við það sem nauðsynlegt og hóflegt er til þess að ná tilganginum.

2. Gögn sem er aflað skv. 5. gr. skal einungis nota til þess að sannprófa búsetuaðildarríki áskrifandans. Þeim skal ekki miðla, þau skulu ekki yfirferð, þeim skal ekki deila, veita leyfi fyrir eða á annan hátt senda eða birta handhöfum höfundarréttar eða skyldra réttinda eða þeim sem eru handhafar hvers kyns annarra réttinda á efni frá efnisveitubjónustu á Netinu eða öðrum þriðju aðilum.

3. Gögn, aflað skv. 5. gr., skal veitandi efnisveitubjónustunnar á Netinu ekki geyma lengur en nauðsyn krefur til að ljúka sannprófun á búsetuaðildarríki áskrifandans, skv. 1. eða 2. mgr. 5. gr. Þegar slíkri sannprófun er lokið skal gögnunum eytt án tafar og á óafturkræfan hátt.

9. gr.

Beiting fyrirbyggjandi samninga og áunninna réttinda

1. Þessi reglugerð skal einnig gilda um samninga sem eru gerðir og réttindi sem eru áunnin fyrir gildistöku hennar ef þeir skipta máli fyrir veitingu, aðgang að og notkun á efnisveitubjónustu á Netinu, í samræmi við 3. og 6. gr., eftir þann dag.

2. Eigi síðar en 21. maí 2018 skal veitandi efnisveitubjónustu á Netinu sem veitt er gegn greiðslu sannprófa, í samræmi við þessa reglugerð, búsetuaðildarríki þeirra áskrifenda sem gerðu samning um veitingu efnisveitubjónustunnar á Netinu fyrir þann dag.

Innan tveggja mánaða frá þeim degi, sem veitandi efnisveitubjónustu á Netinu veitti fyrst þjónustuna án greiðslu veitir þjónustuna í samræmi við 6. gr., skal veitandinn sannprófa, í samræmi við reglugerð þessa, búsetuaðildarríki þeirra áskrifenda sem gerðu samninga um veitingu efnisveitubjónustu á Netinu fyrir þann dag.

10. gr.

Endurskoðun

Framkvæmdastjórnin skal meta, eigi síðar en 21. mars 2021, og eins og þörf krefur eftir það, beitingu þessarar reglugerðar í ljósi lagalegrar, tæknilegrar og efnahagslegrar þróunar, og gefa Evrópuþinginu og ráðinu skýrslu þar um.

Skýrslan sem um getur í fyrstu málsgrein skal m.a. fela í sér mat á notkun sannprófunaraðferða búsetuaðildarríkisins, sem um getur í 5. gr., með tilliti til nýlegra þróaðrar tækni, staðla atvinnulífsins og starfsvenja og, ef nauðsyn krefur, ihuga þörf á endurskoðun. Í skýrslunni skal leggja sérstaka áherslu á áhrif þessarar reglugerðar á lítil og meðalstór fyrirtæki og vernd persónuupplýsinga. Skýrslu framkvæmdastjórnarinnar skal fylgja tillaga að nýrri lögjöf, ef við á.

11. gr.

Lokaákvæði

1. Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.
2. Hún kemur til framkvæmda og með 20. mars 2018.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Strassborg 14. júní 2017.

Fyrir Evrópuþingið,

A. TAJANI

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

H. DALLI

forseti.

Fylgiskjal II

ÁKVÖRDUN SAMEIGINLEGU EES-NEFNDARINNAR

nr. 158/2018

frá 6. júlí 2018

um breytingu á XVII. viðauka við EES-samninginn (Hugverkaréttindi)

SAMEIGINLEGA EES-NEFNDIN HEFUR,

með vísan til samningsins um Evrópska efnahagssvæðið, („EES-samningurinn“), einkum 98. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Fella ber inn í EES-samninginn reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveitubjónustu á Netinu yfir landamæri á innri markaðnum ⁽¹³⁾, sbr. leiðréttingar sem birtust í Stjtið. ESB L 198, 28.7.2017, bls. 42.
- 2) XVII. viðauki við EES-samninginn breytist því í samræmi við það.

TEKIÐ EFTIRFARANDI ÁKVÖRDUN:

1. gr.

Eftirfarandi er bætt við á eftir 11. lið (tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/26/ESB) í XVII. viðauka við EES-samninginn:

„12. **32017 R 1128**: Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveitubjónustu á Netinu yfir landamæri á innri markaðnum (Stjtið. ESB L 168, 30.6. 2017, bls. 1.), sbr. leiðréttingar sem birtust í Stjtið. ESB L 198, 28.7.2017, bls. 42.

⁽¹³⁾Stjtið. ESB L 168, 30.6.2017, bls. 1.

Ákvæði reglugerðarinnar skulu, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:

- a) Í 5. mgr. 2. gr. reglugerðarinnar orðast „56. og 57. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins“ sem „36. og 37. gr. EES-samningsins“.
- b) Í 2. mgr. 9. gr. reglugerðarinnar -orðast „2. júní 2018“ sem „tveimur mánuðum og einum degi eftir gildistöku dag ákvörðunar sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 158/2018 frá 6. júlí 2018“.

2. gr.

Íslenskur og norskur texti reglugerðar (ESB) 2017/1128, sbr. leiðréttingar sem birtust í Stjtið. ESB L 198, 28.7.2017, bls. 42, sem verður birtur í EES-viðbæti við *Stjórnartíðindi Evrópusambandsins*, telst fullgiltur.

3. gr.

Ákvörðun þessi öðlast gildi 7. júlí 2018, að því tilskildu að allar tilkynningar samkvæmt 1. mgr. 103. gr. EES-samningsins hafi farið fram (*).

4. gr.

Ákvörðun þessi skal birt í EES-deild *Stjórnartíðinda Evrópusambandsins* og EES-viðbæti við þau.

Gjört í Brussel 6. júlí 2018.

Fyrir hönd sameiginlegu EES-nefndarinnar

Oda Helen Sletnes

formaður.

(*) Stjórnskipuleg skilyrði gefin til kynna.

Greinargerð.

1. Inngangur.

Frumvarp þetta er unnið í mennta- og menningarmálaráðuneyti. Tilgangur með framlagningu frumvarpsins er að innleiða í íslenskan rétt ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveituþjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum, eins og þau voru tekin upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, og lagt til að þau skulu hafa lagagildi hér á landi með þeim aðlögunum sem leiðir af ákvörðunum sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 158/2018 frá 6. júlí 2018.

2. Tilefni og nauðsyn lagasetningar.

Í desember 2015 lagði framkvæmdastjórn ESB fram frumvarp að reglugerð sem átti að tryggja að einstaklingar sem ferðast á milli landa Sambandsins og dvelji þar tímabundið geti nýtt sér áskrift að stafrænu efni sem þeir hafa í sínu heimalandi, t.d. að sjónvarpi, tónlistar- eða bókmenntaveitum. Dæmi um slíkar efnisveitur á Íslandi er Stöð 2, Sjónvarp Símans Premium, Spotify og Netflix. Slík not á milli landa geta almennt ekki átt sér stað vegna landfræðilegra takmarkana leyfa þjónustuveitenda. Reglugerðin var gefin út í júní 2017, sbr. reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveituþjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum, hér eftir „reglugerðin“. Reglugerðin tekur til allra efnisveitna á netinu sem bjóða áskrift gegn gjaldi en efnisveitur sem veita ókeypis þjónustu geta valið hvor þær bjóði slíka þjónustu fyrir sína notendur.

Reglugerðin miðar að því að fjarlægja hindranir á því að neytendur geti notið þjónustu frá efnisveitum, sem þeir eru áskrifendur að, eða geti fengið aðgang að efni, sem þeir hafa áður keypt eða leigt í heimalandi sínu, þegar þeir ferðast í til annarra aðildarríkja og dveljast þar tímabundið. Landfræðilegar takmarkanir á slíkum aðgangi helgast af því að þjónustuveitendur þurfa að tryggja að þeir hafi leyfi frá öllum höfundarréttarhöfum efnis sem þeir veita aðgang að, í öllum þeim löndum sem aðgangur er veittur. Það getur verið kostnaðarlega ómögulegt að afla slíks leyfis frá mörgum löndum og því er þjónustan yfirleitt eingöngu miðað við það land sem þjónustan er staðsett í.

Sambandið hefur samþykkt almenna aðgerðaráætlun til að auðvelda notkun stafræns efnis á innri markaðnum.¹⁴ Samþykkt reglugerðarinnar um flytjanleika efnisveituþjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum er liður í þeirri áætlun og á að auðvelda framkvæmd í því afmarkaða tilviki þegar einstakir neytendur eru á tímabundnu ferðalagi í öðrum aðildarríkjum sambandsins. Áformað frumvarp miðar að sama markmiði fyrir innlenda neytendur sem eru á tímabundnu ferðalagi innan EES svæðisins. Frumvarpið með því að leggja til að reglugerðin verði gild lög hér á landi myndi valda því að við þær aðstæður að einstaklingar séu að ferðast á milli aðildarlönda þá verði litið svo á að þjónusta efnisveitna til þeirra á því ferðalagi sé áfram veitt í heimalandi viðkomandi einstaklings. Þjónustuveitendum væri skylt að tryggja að neytendur eigi kost á þessari þjónustu án aukagjalds.

Reglur, eins og eru í reglugerðinni, um að litið verði svo á að notkun á efni frá þjónustuveitum í öðrum löndum en heimalandi veitunnar verði skilgreint sem notkun í

¹⁴ COM(2015) 192 final, *Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions; A Digital Single Market Strategy for Europe*, (6.5.2015).

heimalandi verða ekki settar einhliða í einstökum löndum heldur þarf alþjóðasamstarf til. Því þarf að lögfesta ákvæði sem kveða á um þetta í öllum þeim löndum sem það á að gilda í og jafnframt að tryggja að þjónustuveitendum sé skylt að veita þessa þjónustu. Slík ákvæði er ekki að finna í gildandi lögum.

Ef ekkert er aðhafst er ljóst að íslenskum neytendum mun ekki standa þetta úrræði til boða í sama mæli og hjá öðrum þjóðum EES svæðisins. Jafnframt mun Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) hefja samningsbrotamál á hendur íslenskum stjórnvöldum fyrir EFTA dómstólum.

Til að innleiða efnisákvæði reglugerðarinnar er annað hvort hægt að semja sérstök lög eða bæta við ákvæði í höfundalög. Rök þess að tengja innleiðingu reglugerðarinnar við höfundalög eru þau að ákvæði hennar takmarka að vissu marki möguleika höfundaréttarhafa til að afmarka not verka sinna við ákveðin landsvæði. Það er ýmist hægt að innleiða reglugerðina í höfundalög með nýjum efnisákvæðum byggðum á ákvæðum reglugerðarinnar eða með tilvísunaraðferð, þ.e. að í nýju ákvæði í höfundalögum væri vísað til reglugerðarinnar og tiltekið að ákvæði hennar hefðu gildi hér á landi eins og þau voru tekin upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, með þeim aðlögunum sem leiðir af ákvörðunum sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 158/2018. Það er sú leið sem mennta- og menningarmálaráðuneytið hefur valið í þessu frumvarpi. Samkvæmt framansögðu er lagt til í frumvarpinu að nýju ákvæði verði bætt í höfundalög sem vísar til reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum og tiltekur að efni hennar muni hafa gildi frá gildistökudegi laganna.

3. Meginefni frumvarpsins.

Markmið frumvarpsins er að tryggja að einstaklingar sem ferðast á milli landa innan evrópska efnahagssvæðisins og dvelja þar tímabundið geti nýtt sér áskrift að stafrænu efni sem þeir hafa keypt í sínu heimalandi. Lagt er til að það verði gert með því að ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum, eins og þau voru tekin upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, skuli hafa lagagildi hér á landi.

3.1. Efni reglugerðarinnar

Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum var samþykkt með hliðsjón af 114. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins. Í reglugerðinni eru 11 greinar.

Tilgangur, gildissvið og hugtök (1. og 2. gr.)

Tilgangur og gildissvið reglugerðarinnar er sett fram í 1. gr. hennar en þar kemur fram að hún eigi að tryggja að áskrifendur efnisveitubjónustu á netinu, sem er veitt í búsetuaðildarríki þeirra með löglegum hætti, geti notað þjónustuna þegar þeir eru tímabundið staddir í aðildarríki öðru en búsetuaðildarríki sínu. Formálgrein 12 með reglugerðinni undirstrikar að flytjanleiki efnisveitubjónustu yfir landamæri samkvæmt reglugerðinni sé ekki það sama og aðgangur að efnisveitubjónustu yfir landamæri. Hið síðarnefnda myndi varða aðgang neytenda að efnisveitubjónustu í öðrum löndum en búsetulandi en til þess efnis tekur reglugerðin ekki.

Helstu hugtök sem notuð eru í reglugerðinni eru skilgreind í 2. gr. hennar. Þar er að finna skýringar á hver merking eftirfarandi hugtaka er í reglugerðinni: „áskrifandi“, „neytandi“, „búsetuaðildarríki“, hvað það er að vera „tímabundið staddir í aðildarríki“, „efnisveitubjónusta á netinu“ og hvað sé „flytjanleg“ efnisveitubjónusta.

„Áskrifandi“ er skv. 1. tölulið 2. gr. reglugerðarinnar sérhver neytandi sem á grundvelli samnings um að fá veitta efnisveitubjónustu á netinu hjá þjónustuveitanda, hvort heldur er gegn greiðslu eða án greiðslu, eigi rétt á aðgangi að og notkun á slíkri þjónustu í búsetuaðildarríkinu. Í formálgrein 15 með reglugerðinni kemur fram að hugtakið „samningur“ skv. reglugerðinni taki til sérhvers samnings milli þjónustuveitanda og áskrifanda, þ.m.t. sérhvert samkomulag þar sem áskrifandinn samþykkir skilmála og skilyrði þjónustuveitandans um veitingu efnisveitubjónustu á netinu, hvort heldur er gegn greiðslu eða ekki. Hins vegar ætti ekki að líta á skráningu til að fá tilkynningar um efni eða einfaldlega samþykki á HTML-smygildum sem samning um veitingu efnisveitubjónustu á netinu.

Skilgreining á „neytanda“ skv. 2. tölul. 2. gr. reglugerðarinnar er að átt sé við einstakling sem, að því er varðar samninga sem reglugerðin nær til, kemur fram í tilgangi sem liggur utan við atvinnugrein, fyrirtæki, iðn eða sérgrein þess einstaklings.

„Búseturíki“, sbr. 3. tölul. 2. gr. reglugerðarinnar, er það aðildarríki sem skv. 5. gr. reglugerðarinnar sem áskrifandinn hefur fasta og varanlega búsetu.

Það að vera „tímabundið staðsettur í aðildarríki“ er í 4. tölul. 2. gr. reglugerðarinnar skilgreint sem dvöl í skamman tíma í öðru aðildarríki en búsetuaðildarríki. Í mati framkvæmdastjórnarinnar á áhrifum reglugerðarinnar¹⁵ er tekið fram að ekki sé miðað við ákveðið tímamark heldur við það miðað að dvölin breyti ekki búseturíki viðkomandi neytanda, sbr. 5. gr. reglugerðarinnar. Um skamma dvöl af ýmsum ástæðum geti verið að ræða, t.d. vegna orlofs, vinnu eða náms. Sjá einnig 1. mgr. 7. gr. reglugerðarinnar sem leggur bann við að afmarka flytjanleika þjónustunnar við ákveðið tímamark. Þessi skilningur er áréttaður í bréfi framkvæmdastjórnarinnar til aðildarríkjanna, dags. 1. júní 2018. Þar kemur m.a. fram að skömm dvöl sé mismunandi eftir eðli dvalarinnar, t.d. geti námsdvöl varað mun lengri tíma en venjulegt ferðalag vegna orlofs eða vinnuferða.

„Efnisveitubjónusta á netinu“ er skilgreind í 5. tölul. 2. gr. reglugerðarinnar sem flytjanleg þjónusta á netinu sem er hljóð- og myndmiðlunarþjónusta í skilningi a-liðar 1. gr. tilskipunar 2010/13/ESB¹⁶ eða sem þjónusta sem felst aðallega í veitingu aðgangs og notkun á verkum, öðru en efni sem verndað er skv. höfundalögum eða flutningi útvarpsstofnunar, t.d. íþróttaviðburðir, hvort heldur er línuleg eða eftir pöntun. Þjónustan getur skv. þessu tekið til aðgangs á mismunandi efni, t.d. tónlist, kvikmyndir, bækur, fréttir, tölvuleikir, íþróttaviðburðir, sjá einnig umfjöllun í formálgreinum 1, 4,5 og 8 við reglugerðina. Ekki skiptir höfðumáli hvaða tækni notuð er við miðlun slíkrar þjónustu á netinu, hvort sem er með streymi, niðurhali, með hugbúnaði eða annarri tækni sem leyfir notkun efnis á netinu, sbr. formálgrein 15 við reglugerðina.

„Flytjanleg“ er sá eiginleiki efnisveitubjónustu á netinu sem gerir áskrifendum kleift að fá aðgang að henni og notað hana í búsetuaðildarríki sínu án tillits til staðsetningar.

Skylda til að sjá til þess að efnisveitubjónusta á netinu sé flytjanleg yfir landamæri (3. gr.)

Kveðið er á um, í 1. mgr. 3. gr. reglugerðarinnar, skyldu veitanda efnisveitubjónustu á netinu sem veitt er gegn greiðslu að gera áskrifanda, sem er tímabundið staddur í öðru

¹⁵ Sjá Commission Staff Working Document „Impact Assessment“, SWD(2011) 270 final, bls. 24-25.

¹⁶ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2010/13/ESB frá 10. mars 2010 um samræmingu tiltekinna ákvæða í lögum og stjórnslufyrirmælum í aðildarríkjunum um hljóð- og myndmiðlunarþjónustu (tilskipun um hljóð- og myndmiðlunarþjónustu).

aðildarríki, kleift að fá aðgang að efnisveitubjónustunni á netinu og nota hana á sama hátt og í búsetuaðildarríki hans, þ.m.t. með því að veita aðgang að sama efni, fyrir sömu tegundir og sama fjölda tækja, fyrir sama fjölda notenda og með sams konar virkni, sjá nánar í formálgreinum 15, 17, 21, 24 og 26 með reglugerðinni.

Skyldan tekur eingöngu til áskriftarþjónustu gegn gjaldi. Gert er ráð fyrir að efnisveitubjónustur sem innheimta áskriftargjöld séu í stakk búnar til að staðfesta búsetu áskrifenda sinna. Greiðsla í þessu sambandi tekur bæði til greiðslu beint til þess sem býður efnisveitubjónustu og einnig til greiðslu til annars aðila, t.d. þegar þjónustuveitanda sem býður pakka sem sameinar rafræna fjarskiptaþjónustu og efnisveitubjónustu á netinu sem annar þjónustuveitandi rekur. Hins vegar teljast skyldubundin gjöld fyrir útvarp í almannabágu, t.d. gjaldtaka skv. 14. gr. laga um Ríkisútvarpið, nr. 23/2013, ekki greiðsla í skilningi reglugerðarinnar, sbr. formálgrein 18 við reglugerðina.

Þótt skyldan til að tryggja flytjanleika efnisveitubjónustunnar á sama hátt og í búsetulandinu, þ.m.t. með því að veita aðgang að sama efni, fyrir sömu tegundir og sama fjölda tækja, fyrir sama fjölda notenda og með sams konar virkni þá er þjónustuveitandinn ekki skuldbundinn til að uppfylla allar gæðakröfum sem þjónustan þarf að uppfylla í búsetuaðildarríkinu nema um annað sé samið. Hins vegar má þjónustuveitandinn ekki að eigin frumkvæði draga úr gæðum afhendingar efnisveitubjónustu þegar veittur er aðgangur fyrir landamæri skv. reglugerðinni, sbr. 3. tölul. 3. gr. reglugerðarinnar. Þá er þjónustuveitandanum skylt að veita áskrifandanum upplýsingar er varða gæði efnisveitubjónustu sem er flytjanleg skv. reglugerðinni, sbr. 4. tölul. 3. gr. reglugerðarinnar. Þessi ákvæði eru nánar rædd í formálgrein 18 með tilskipuninni.

Flytjanleiki þjónustunnar skal vera án viðbótargjalds fyrir áskrifandann, sbr. 2. mgr. 3. gr. reglugerðarinnar.

Staðsetning veitingar, aðgangs að og notkunar á efnisveitubjónustu á netinu (4. gr.)

Kveðið er á um í 4. gr. reglugerðarinnar að efnisveitubjónusta á netinu, aðgangur og notkun hennar, til áskrifanda sem er tímabundið staðsettur í öðru aðildarríki en sínu búseturíki, skuli samkvæmt reglugerðinni, eingöngu teljast fara fram í búsetuaðildarríki áskrifandans. Þetta skiptir máli varðandi höfundarréttindi og beitingu þeirra og mögulegra ákvæða í leyfissamningum sem bundnir eru við ákveðin landsvæði. Ákvæði greinarinnar leiða til þess að notkun höfundaréttarvarins efnis sem á sér stað þegar efnisveitubjónustan veitir aðgang að því (eintakagerð og opinber flutningur, sbr. 2. gr. höfundalaga) telst einungis eiga sér stað í því landi sem áskrifandi hefur fasta búsetu, ekki í því landi sem hann dvelur tímabundið.

Þessi „lögfræðilegi tilbúningur“ þýðir að þjónustuveitandi efnisveitu á netinu getur boðið áskrifendum sínum aðgang að efnisveitunni yfir landamæri, á meðan þeir dvelja tímabundið í öðru aðildarríki, þrátt fyrir að samningar þjónustuveitandans við rétthafa efnis í veitunni heimili honum einungis not í því ríki sem hann hefur staðfestu í. Ákvæðið hefur líka þær afleiðingar að hvorki þjónustuveitandinn né áskrifandinn sem er tímabundið í öðru landi teljast hafa framið höfundaréttarbrot með því annars vegar að veita slíka þjónustu yfir landamæri eða hins vegar með því að nota slíka þjónustu í öðru landi á meðan slík þjónusta er veitt í samræmi við ákvæði reglugerðarinnar.

Sannprófun á búsetuaðildarríki (5. gr.)

Þjónustuveitandi efnisveitu á netinu skal sannprófa búsetuaðildarríki áskrifandans, sbr. 5. gr. reglugerðarinnar og formálgreinar 26 og 27 með reglugerðinni. Slík sannprófun skal eiga

sér stað við gerð og endurnýjun samnings um efnisveituþjónustu. Þetta skilyrði er sett til að réttihafar geti sinnt eftirliti með notum verka sinna.

Aðferðirnar sem notaðar eru við sannprófunina þurfa að vera sanngjarnar, hóflegar og skilvirkar, þ.e. ekki ganga lengra en þörf er á til að sannprófa búsetu áskrifandans. Þjónustuveitandinn getur beðið áskrifandann um að veita nauðsynlegar upplýsingar, sbr. 3. mgr. 5. gr. reglugerðarinnar.

Við sannprófun á búsetu skal einungis nota tvær af þeim aðferðum sem taldar eru upp í 2. mgr. 5. gr. reglugerðarinnar. Ef þjónustuveitandinn getur ekki staðfest búsetu áskrifandans skv. reglugerðinni þá getur hann ekki veitt þjónustuna yfir landamæri til áskrifanda sem er tímabundið í öðru aðildarríki á grundvelli ákvæða reglugerðarinnar, sbr. 3. mgr. 5. gr. hennar. Þjónustuveitandi og réttihafar geta samið um skilyrði sannprófunar búsetu áskrifanda. Þetta má leiða óbeint af ákvæðum 4. gr. 5. gr. reglugerðarinnar sem kveður á um að réttihafar geti leyft þjónustuveitanda að veita aðgang að efni sínu yfir landamæri án þess að föst búseta áskrifanda sé sannreynd. Réttihafar geta þó alltaf afturkallað slíka heimild og ekki er heimilt að takmarka þá afturköllunarheimild, sbr. 5. mgr. 5. gr. reglugerðarinnar.

Í bréfi framkvæmdastjórnarinnar til aðildarríkja um túlkun reglugerðarinnar kemur fram að eftirlit með búsetuskilyrðinu skuli framkvæmt, að því leyti sem slíkt er mögulegt, með því að nota þær upplýsingar sem þjónustuveitandi hefur þegar um áskrifandann. Eingöngu ef þjónustuveitandi hefur ekki nægilegar upplýsingar til að sannreyna búsetuna má biðja áskrifendur um frekari upplýsingar. Þá er í bréfinu undirstrikað að reglulegt eftirlit með búsetu áskrifandans með því að fylgjast með vistfangi¹⁷ hans sé ekki í samræmi við reglugerðina.

Flytjanleiki efnisveituþjónustu á netinu sem veitt er án greiðslu (6. gr.)

Ákvæði 6. gr. reglugerðarinnar kveður á um að sá sem veitir efnisveituþjónustu á netinu án þess að fá greitt fyrir geti ákveðið að veita áskrifendum sem eru tímabundið staddir í aðildarríki möguleika á að hafa aðgang að og nota efnisveituþjónustuna á netinu með því skilyrði að veitandinn sannreyni búsetuaðildarríki áskrifandans í samræmi við reglugerðina. Almenna reglan er hins vegar sú að reglugerðin tekur eingöngu til efnisveituþjónustu á netinu sem veitt er gegn greiðslu. Ef þjónustuveitandi efnisveitu á netinu sem ekki er veitt gegn gjaldi ákveður að bjóða sínum notendum upp á not yfir landamæri þegar þeir eru tímabundið staddir í öðru aðildarríki í samræmi við reglugerðina þarf viðkomandi þjónustuveitandi að sannreyna búsetu þeirra sem hann veitir slíka þjónustu, sbr. 1. mgr. 6. gr. reglugerðarinnar. Einnig þarf hann á fullnægjandi hátt að tilkynna áskrifendum sínum, viðkomandi handhöfum höfundarréttar og skyldra réttinda og viðkomandi handhöfum hvers kyns annarra réttinda á efni frá efnisveituþjónustu á netinu um ákvörðun sína áður en þjónustan er veitt.

Þrátt fyrir að þjónustuveitandi efnisveitu á netinu sem ekki er veitt gegn gjaldi ákveði ekki að veita slíka þjónustu yfir landamæri á grundvelli reglugerðarinnar er þó ekki útilokað að þjónustan verði samt sem áður aðgengileg notendum sem dvelja tímabundið í öðru aðildarríki, t.d. í gegnum smáforrit sem aðrir þjónustuveitendur veita aðgang að efni útvarpsstöðva.

Samningsákvæði (7. gr.)

Í 7. gr. reglugerðarinnar, sbr. einnig formálgreinar 21 og 25 með reglugerðinni, er kveðið á um að ekki er hægt að takmarka gildi reglugerðarinnar með samningum, hvorki á milli

¹⁷ Vistfang (IP tala) er nokkurs konar símanúmer á internetinu, sbr. t.d. 15. og 7. mgr. 47. gr. laga um fjarskipti, nr. 81/2003.

þjónustuveitanda og notenda eða á milli þjónustuveitanda og réttihafa. Þannig getur áskrifandi krafist þess að hafa aðgang að efnisveituþjónustunni á meðan hann eða hún dvelst tímabundið í öðru aðildarríki þó svo að í áskriftarsamningnum sé kveðið á um annað. Sömuleiðis getur þjónustuveitandi veitt slíka þjónustu yfir landamæri skv. reglugerðinni þótt í samningnum hans við réttihafa sé kveðið á um að hann megi ekki bjóða aðgang að efninu yfir landamæri.

Í 2. mgr. 7. gr. reglugerðarinnar er kveðið á um að ákvæði reglugerðarinnar skuli einnig gilda óháð því hvort samið sé um að löggjöf þriðja ríkis skuli gilda um efni samnings réttihafa efnis og þjónustuveitanda. Þetta ákvæði er sett til þess að koma í veg fyrir að aðilar semji sig frá ákvæðum reglugerðarinnar með því að láta t.d. bandarísk lög gilda um efni samningsins, sbr. nánar í 25 formálgrein reglugerðarinnar. Vert er að geta þess að opinber þýðing tilskipunarinnar¹⁸ á ákvæði 2. mgr. 7. gr. reglugerðarinnar er villandi þar sem í þýðingunni virðist vera eingöngu vísað til gildandi laga um samninga, þ.e. landslaga hvers aðildarríkis.

Vernd persónuupplýsinga (8. gr.)

Í 8. gr. reglugerðarinnar er kveðið á um vernd persónuupplýsinga og vísað til tilskipana 95/46/EB og 2002/58/EB. Sú fyrrnefnda var felld úr gildi 25. maí 2018 og í hennar stað kom reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/679 frá 27. apríl 2016 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsta miðlun slíkra upplýsinga og niðurfellingu tilskipunar 95/46/EB (almenna persónuverndarreglugerðin). Sú reglugerð var innleidd í íslenskan rétt með lögum um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, nr. 90/2018.

Meðferð og vinnsla persónuupplýsinga á grundvelli reglugerðarinnar skal takmarkast við það sem nauðsynlegt og hóflegt er til að ná tilgangi viðkomandi ákvæða reglugerðarinnar, sbr. 1. mgr. 8. gr. og formálgrein 26 með reglugerðinni. Þannig má t.d. ekki nota upplýsingar sem safnað er til að sannprófa fasta búsetu skv. 5. gr. reglugerðarinnar til annars en þess og ekki t.d. deila þeim til annarra, sbr. 2. mgr. 8. gr. reglugerðarinnar. Þá má ekki geyma slík gögn lengur en nauðsyn krefur, sbr. 3. mgr. 8. gr. reglugerðarinnar.

Fyrirliggjandi samningar og áunnin réttindi (9. gr.)

Reglugerðin tekur einnig til fyrirliggjandi samninga og áunninna réttinda fyrir gildistöku reglugerðarinnar, sbr. 9. gr. hennar. Þetta er nauðsynlegt til að tryggja að ekki líði of langur tími áður en neytendur geti átt kost að nýta möguleikann á flytjanleika efnisveituþjónustu skv. reglugerðinni og til þess að jafna samkeppniskilyrði efnisþjónustuveitanda. Þetta ákvæði hefur í för með sér að ef samningar á milli þjónustuveitanda og réttihafa frá því fyrir gildistöku reglugerðarinnar kveða á um landfræðilegar takmarkanir á nýtingu efnis þá koma þau ekki í veg fyrir að þjónustuveitandi geti veitt þjónustu í samræmi við reglugerðina, sbr. 7. gr. hennar.

Sannprófun fastrar búsetu áskrifenda skv. eldri samningnum skal fara fram innan ákveðins tíma í samræmi við 5. gr. reglugerðarinnar, sbr. 2. mgr. 9. gr. reglugerðarinnar. Samkvæmt ákvörðun sameiginlegu EES nefndarinnar nr. 158/2018 skal sú dagsætning fyrir EFTA-EES ríkin vera tveimur mánuðum og einum degi eftir að ákvörðunin gengur í gildi. Sömu grundvallarsjónarmið gilda um slíka sannprófun eins og um sannprófun skv. 5. gr. reglugerðarinnar.

Endurskoðun og lokaákvæði (10. og 11. gr.)

¹⁸ Sbr. Fylgiskjal I.

Í 10. gr. reglugerðarinnar er kveðið á um að framkvæmdastjórn ESB skuli meta, eigi síðar en 21. mars 2021, og eins og þörf krefur eftir það, beitingu þessarar reglugerðar í ljósi lagalegrar, tæknilegrar og efnahagslegrar þróunar, og gefa Evrópuþinginu og ráðinu skýrslu þar um. Samkvæmt 11. gr. reglugerðarinnar kom hún til framkvæmdar innan ESB frá og með 20. mars 2018.

3.2. Gildandi réttur og samanburður við önnur lönd

Möguleikar íslenskra neytenda til að fá aðgang að þeim efnisveitubjónustum á netinu sem þeir eru áskrifendur að á meðan þeir dveljast erlendis er mismunandi frá einni þjónustu til annarrar. Sumar efnisveitur veita aðgang en aðrar engan og allt þar á milli. Slíkur aðgangur eða skortur á aðgangi byggir á samningum þjónustuveitandans við rétthafa efnis sem til boða stendur í efnisveitunni.

Yfirleitt er samið um heimild til að nota efni sem til boða stendur í efnisveitum á netinu á ákveðnu svæði eða í ákveðnum löndum. Þannig getur þjónusta verið takmörkuð við Ísland. Markmið reglugerðarinnar er að breyta þessu að því er varðar áskrifendur sem dvelja tímabundið í öðru aðildarríki en sínu eigin.

Engar reglur er að finna í íslenskum rétti sem skylda þjónustuveitanda efnisveitu á netinu að bjóða áskrifendum sínum afnot efnis yfir landamæri í þeim tilvikum þegar þeir dvelja tímabundið erlendis. Höfundalögin, nr. 73/1972, með áorðnum breytingum gilda eingöngu um athafnir sem eiga sér stað á íslensku landsvæði. Ekki er þar að finna ákvæði sem kveða á um að tiltekna athafnir skuli teljast eiga sér stað á Íslandi þó svo að þær eigi sér í raun stað erlendis. Meginregla höfundalaga er að rétthafi hefur fullt frelsi til að ákveða hvernig verk þeirra verði notuð, þ.m.t. hvort þeir framselji rétt sinn að hluta eða öllu. Þannig geta rétthafar ákveðið að takmarka not sem þeir heimila við ákveðin lönd eða land.

Reglugerðin öðlaðist sjálfkrafa gildi í öllum aðildarríkjum ESB þann 20. mars 2018, þ.m.t. í Danmörku, Finnlandi og Svíþjóð. Neytendur í öllum þeim löndum geta því notfært sér ákvæði hennar til að fá aðgang að efnisveitubjónustu sem þeir eru áskrifendur að í heimalandi sínu á meðan þeir dveljast tímabundið í öðru aðildarríki. Ísland og Noregur þurfa hins vegar að innleiða reglugerðina ef ákvæði hennar eiga gilda hér á landi. Innleiðing hennar verður skylda þegar ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 158/2018 frá 6. júlí 2018 tekur gildi. Það gerist þegar öll EFTA ríkin sem eru aðilar að EES samningnum hafa aflétt stjórnskipulegum fyrirvörum sínum. Noregur hefur þegar samþykkt lög sem lögfasta reglugerðina frá og með þeim degi sem konungur ákveður.

3.3. Hvernig nær frumvarpið þeim markmiðum sem stefnt er að?

3.3.1. Almennt

Ísland er skuldbundið til að innleiða reglugerðina skv. ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 158/2018 frá 6. júlí 2018. Ákvörðunin tekur gildi þegar stjórnskipulegum fyrirvörum hefur verið aflétt þar sem þess er þörf. Slíkt hefur verið gert í Noregi og Liechtenstein. Þingsályktunartillaga utanríkisráðherra um afléttingu slíks fyrirvara hér á landi var lögð fyrir Alþingi 19. febrúar 2019, sbr. þingmál nr. 531 á 149. löggjafarþingi. Vænta má að tillagan verði samþykkt fyrir lok þess löggjafarþings. Samkvæmt EES samningnum skulu reglugerðir innleiðast „sem slíkar“, sbr. a) lið 7. gr. EES samningsins. Þetta þýðir að við innleiðingu reglugerða verður að fylgja nákvæmlega orðalagi og uppsetningu viðkomandi reglugerðar og ekki ráðrúm fyrir landsbundnar tilhliðranir eða aðlaganir. Því er það mat ráðuneytisins að við innleiðingu reglugerðarinnar fari best á því að nota svonefnda tilvísunaraðferð. Tilvísunaraðferðin felur í sér að viðkomandi reglugerð, með þeim

breytingum sem leiðir af innlimun hennar í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar, verður gild sem lög að íslenskum rétti.

Reglugerðin hefur í för með sér ákveðna takmörkun á rétti rétthafa til að afmarka leyfi til nota verka sinna á landfræðilegum grundvelli. Af þeim sökum telur ráðuneytið rétt að fella reglugerðina inn í höfundalög og leggur til að það verði gert með því að setja nýtt ákvæði í VI. kafla höfundalaga í nýja grein 53. gr. a. Ákvæði þeirrar greinar mun vísa til reglugerðarinnar með áorðnum breytingum skv. ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 158/2018, sbr. 2. gr. frumvarpsins.

3.3.2. Framfylgd og eftirlit

Reglugerðin hefur ekki að geyma ákvæði sem kveða á um eftirlit eða viðurlög við brotum. Af því leiðir að möguleg ágreiningsmál um ákvæði greinarinnar verða dómstólar að leysa.

Innan ESB var þann 12. desember 2017 samþykkt reglugerð um samvinnu um neytendavernd milli aðildarríkja, sbr. reglugerð (ESB) 2017/2394. Hún mun taka gildi innan ESB 17. janúar 2020. Hún er enn sem komið er ekki orðin hluti af EES-samningnum. Samkvæmt reglugerðinni um samvinnu um neytendavernd fellur efni reglugerðar um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu undir efni fyrrnefndu reglugerðarinnar. Í reglugerðinni um samvinnu um neytendavernd er skylda að tilnefna eftirlitsaðila með þeim reglum sem undir hana falla. Af þessum sökum telur ráðuneytið rétt að bíða með tilnefningu eftirlitsaðila með efni reglugerðar um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu þar til reglugerðin um samvinnu um neytendavernd verði innleidd. Þegar hún verður innleidd mun eftirlitsskyldan með reglugerðinni um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu væntanlega vera sett í lög um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.

Ráðuneytið telur, burtséð frá ofangreindu, að Neytendastofa hafi heimild á grundvelli 4. gr. laga um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, nr. 57/2005, sbr. 5. gr. og 9. gr. þeirra laga, til að hafa eftirlit með að þjónustuveitendur efnisveitu á netinu bjóði áskrifendum sínum ekki ósanngjarna skilmála eða að þeir ástundi ekki villandi eða óréttmæta viðskiptahætti varðandi möguleika áskrifenda til að nýta sér aðgang sinn að efnisveitunum á meðan á tímabundinni dvöl stendur í öðru aðildarríki í samræmi við ákvæði reglugerðarinnar, sbr. 2. gr. frumvarpsins.

4. Samræmi við stjórnarskrá og alþjóðlegar skuldbindingar.

Frumvarpið hefur að geyma ákvæði sem fela í sér innleiðingu á ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1128 frá 14. júní 2017 um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum, eins og þau voru tekin upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, með þeim aðlögunum sem leiðir af ákvörðunum sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 158/2018 frá 6. júlí 2018. Frumvarpið hefur að öðru leyti ekki gefið tilefni til mats á samræmi þess við stjórnarskrá og alþjóðlegar skuldbindingar Íslands.

5. Samráð.

Þeir aðilar sem frumvarp þetta snertir eru neytendur, þjónustuveitendur svo sem fjarskiptafyrirtæki sem reka efnisveitur og endurvarpa útsendingum útvarpsfyrirtækja, tónlistarveitur, kvikmyndaveitur, tölvuleikjaveitur, útvarpsstofnanir og höfundaréttahafar fyrir netafnot kvikmynda- og sjónvarpsefnis, tónlistar og tölvuleikja.

Skörun við stjórnarmálefni atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins gæti komið til vegna mögulegs eftirlitshlutverks Neytendastofu á framfylgni við nýjar reglur vegna frumvarps um

flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum. Það er þó ekki skylda samkvæmt reglugerðinni að ákveða eftirlitsaðila með framfylgd reglnanna og slíkt eftirlit ekki lagt til í frumvarpinu þar sem réttara þykir að um slíkt verði kveðið þegar reglugerð (ESB) 2017/2394 (reglugerð um samvinnu um neytendavernd) verði innleidd, sbr. umfjöllun að ofan í kafla 3.3.2. Haft hefur verið samráð við Neytendastofu og haldinn einn fundur um málið.

Höfundaréttarnefnd, sem er nefnd sérfræðinga um höfundaréttarmál og er skipuð í samráði við helstu höfundaréttarsamtök landsins, sbr. 58. gr. höfundalaga, hefur haft frumvarpið til athugunar og komið með ábendingar og athugasemdir.

Áform um frumvarpið voru kynnt í innra samráði ráðuneyta 13. desember 2018. Frumvarpið var kynnt í samráðsgátt stjórnvalda frá 22. febrúar 2019. **XX** athugasemdir bárust fyrir lok samráðsfrestsins sem var til 8. mars 2019.

6. Mat á áhrifum.

Frumvarpið felur í sér að þjónustuveitendur þurfa að tryggja að einstaklingar sem nýta sér þjónustu þeirra með áskrift gegn gjaldi geti notfært sér þjónustuna þeirra á meðan viðkomandi einstaklingur er á tímabundnu ferðalagi í öðru EES landi. Það mun því hafa áhrif á allar efnisveitur sem hafa áskrifendur sem greiða áskriftargjald. Hins vegar ætti sú skylda ekki að fela í sér neina verulega byrði því tæknilega geta flestar veitur veitt slíka nú þegar og þjónustuveitendur munu ekki þurfa að greiða rétt höfum efnis sérstaklega fyrir þessa aukabjónustu. Efnisveitur sem veita ókeypis áskrift eða aðgang er frjálst að bjóða upp á sömu þjónustu en þurfa þá að sannreyna búsetu áskrifenda eða notenda í samræmi við reglugerðina. Almennt má gera ráð fyrir að þjónustuveitendur vilji bjóða viðskiptavinum sínum þá þjónustu að geta notað efni veitunnar á ferðalögum í öðrum EES löndum. Þjónustuveitendur þurfa að geta staðfest heimilisfesti áskrifenda sinna en líklegt er að slík staðfesting sé þegar möguleg, sérstaklega þegar um þjónustu efnisveitu gegn gjaldi er að ræða, með núverandi innskráningarkerfum slíkra þjónustuveitenda.

Ekki er heldur talið að réttthafar missi við þetta nein umtalsverð fjárhagsleg tækifæri eða verði fyrir fjárhagslegu tjóni þar sem eingöngu er um að ræða tímabundin not í öðrum EES löndum af einstaklingum sem þegar nota viðkomandi efnisþjónustu hér á landi.

Þá mun samþykkt frumvarps um flytjanleika efnisveitubjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum ekki hafa teljandi fjárhagsáhrif fyrir ríkissjóð þar sem það mun ekki fela í sér neinar skyldur fyrir opinber yfirvöld. Framfylgd reglnanna myndi að meginefni til vera á verkswiði dómstóla. Ekki er lagt til að tilnefndur verður sérstakur eftirlitsaðili með framkvæmd laganna, sbr. umfjöllun í kafla 3.3.2. hér að ofan. Neytendastofa hefur væntanlega heimild skv. lögum um um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu til að hafa eftirlit með framfylgd efnis reglugerðarinnar, sbr. umfjöllun í kafla 3.3.2. Ólíklegt er að slíkt eftirlit myndi leiða til kostnaðar sem félli utan núverandi fjárhagsramma stofnunarinnar. Það er einnig talið ólíklegt að mörg dómsmál muni hljóta af reglum um flytjanleika efnisþjónustu eða að mögulegt eftirlit verði þungbært.

Fyrir neytendur mun frumvarpið hafa jákvæð áhrif. Þeir munu geta nýtt sér efni innlendra þjónustuveitenda á ferðalögum um önnur EES lönd án aukins kostnaðar. Ávinningur neytenda af því að geta notið þjónustu efnisveitna sem þeir eru áskrifendur að á meðan á tímabundnum ferðalögum innan EES svæðisins stendur er ótvíræður og gæti líka aukið aðdráttarafl innlendra efnisveitna fyrir innlenda neytendur og þar með aukið framboð þeirra.

Um einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringar.

Um 2. gr.

Hér er kveðið á um að sett verði ný grein í höfundalög sem kveði á um að ákvæði reglugerðarinnar um flytjanleika efnisþjónustu á netinu yfir landamæri á innri markaðnum skuli hafa lagagildi hér á landi með þeim aðlögunum sem leiðir af ákvörðun sameiginlegu EES nefndarinnar. Sjá nánar um val þeirrar leiðar í kafla 3.3.1. hér að ofan. Reglugerðin og ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar eru prentuð sem fylgiskjal.

Í almennum athugasemdum er gert grein fyrir ákvæðum einstakra greina reglugerðarinnar, sjá kafla 3.1. hér að ofan.

Aðlaganir í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar varða m.a. gildistökudag 2. mgr. 9. gr. reglugerðarinnar um hvenær þjónustuveitandi efnisveitu á netinu sem veitt er gegn gjaldi þarf að sannreyna fasta búsetu áskrifenda vegna þjónustusamninga sem til er stofnað fyrir gildistöku reglugerðarinnar. Sú dagssetning er bundin gildistöku ákvörðunar sameiginlegu EES-nefndarinnar, sjá a) lið í 1. gr. ákvörðunarinnar. Sjá einnig umfjöllun um þetta atriði í almennum athugasemdum um 9. gr. reglugerðarinnar í kafla 3.1. hér að ofan.

Um 3. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringar.